

U S T A W A
z dnia
o rekapitalizacji niektórych instytucji finansowych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady, warunki i tryb rekapitalizacji niektórych instytucji finansowych polegającej na:

- 1) udzielaniu przez Skarb Państwa gwarancji zwiększania funduszy własnych instytucji finansowych;
- 2) przejmowaniu przez Skarb Państwa instytucji finansowych.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) instytucja finansowa – bank krajowy, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.¹⁾), oraz krajowy zakład ubezpieczeń, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.²⁾), z wyłączeniem towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, w stosunku do których spełnione są odpowiednio przesłanki art. 142 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe albo art. 187 ust. 1 – 3 i 8 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej;
- 2) postępowanie naprawcze – postępowanie naprawcze, o którym mowa w art. 142 – 146 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, albo postępowanie naprawcze, o którym mowa w art. 187 – 189 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej;
- 3) program naprawczy – program postępowania naprawczego, o którym mowa w art. 142 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, albo plan przywrócenia prawidłowych stosunków finansowych oraz program naprawczy, o których mowa w art. 187 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej;

4) fundusze własne – fundusze własne w rozumieniu art. 127 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe albo kapitał własny zakładów ubezpieczeń, o którym mowa w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.³⁾).

Rozdział 2

Udzielanie przez Skarb Państwa gwarancji zwiększania funduszy własnych instytucji finansowych

Art. 3. 1. W przypadku gdy w ramach postępowania naprawczego konieczne jest zwiększenie funduszy własnych, instytucja finansowa może uzyskać gwarancję Skarbu Państwa zwiększenia funduszy własnych, na zasadach określonych w ustawie, zwanej dalej „gwarancją”.

2. Zwiększenie funduszy własnych objętych gwarancją polega na emisji akcji, obligacji lub bankowych papierów wartościowych skierowanych do jej dotychczasowych akcjonariuszy bądź udziałowców lub podmiotów trzecich.

3. Termin do zapisywania się na akcje nie może być dłuższy niż dwa tygodnie od dnia otwarcia subskrypcji.

4. W przypadku subskrypcji zamkniętej, termin do wykonania prawa poboru następuje w jednym terminie, który wynosi dwa tygodnie od dnia ogłoszenia. Przepisu art. 435 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.⁴⁾) nie stosuje się.

Art. 4. 1. Warunkiem udzielenia gwarancji Skarbu Państwa jest akceptacja programu naprawczego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

2. Emisja obligacji lub bankowych papierów wartościowych przez instytucję finansową może być objęta gwarancją, o ile spełnia warunki zobowiązania podporządkowanego albo pożyczki podporządkowanej określonych w art. 127 ust. 3 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe oraz art. 148 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej.

3. Wykonanie umowy gwarancji następuje, gdy wyemitowane przez instytucję finansową akcje, obligacje lub bankowe papiery wartościowe w całości lub w części nie znajdują nabywców między dotychczasowymi akcjonariuszami bądź udziałowcami lub podmiotami trzecimi.

4. Wysokość gwarancji nie może być wyższa niż kwota zwiększenia funduszy własnych określona w programie naprawczym.

Art. 5. 1. W przypadku gdy gwarancja dotyczy objęcia przez Skarb Państwa wyemitowanych obligacji instytucji finansowej lub bankowych papierów wartościowych, wykonanie umowy gwarancji następuje przez objęcie całości lub części wyemitowanych obligacji lub bankowych papierów wartościowych, nieobjętych przez dotychczasowych akcjonariuszy bądź udziałowców lub podmioty trzecie.

2. W przypadku gdy gwarancja dotyczy objęcia przez Skarb Państwa wyemitowanych akcji instytucji finansowej, wykonanie gwarancji następuje:

1) w przypadku gdy dotychczasowi akcjonariusze lub podmioty trzecie objęły nie więcej niż 50 % wielkości emisji akcji – przez objęcie całości lub części wyemitowanych akcji;

2) w przypadku gdy dotychczasowi akcjonariusze lub podmioty trzecie objęły więcej niż 50 % wielkości emisji akcji – przez objęcie obligacji instytucji finansowej lub bankowych papierów wartościowych o łącznej wartości nominalnej stanowiącej różnicę między wysokością gwarancji oraz łączną wartością akcji objętych przez dotychczasowych akcjonariuszy lub podmioty trzecie.

3. Szczegółowe warunki udzielenia gwarancji, w tym warunki emisji akcji, obligacji instytucji finansowej lub bankowych papierów wartościowych przez instytucję finansową oraz ich objęcia przez Skarb Państwa, określa umowa, o której mowa w art. 6 ust. 5.

Art. 6. 1. Gwarancji może udzielić na wniosek instytucji finansowej, w imieniu Skarbu Państwa, minister właściwy do spraw instytucji finansowych.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać w szczególności:

1) nazwę podmiotu;

2) przedmiot gwarancji;

3) wysokość wnioskowanej kwoty gwarancji;

4) informacje o aktualnej sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotu, w tym ostatnie sprawozdanie finansowe.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych udziela w drodze umowy gwarancji, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego i Prezesa Narodowego Banku Polskiego, określając jej warunki oraz wysokość.

4. Wystąpienie o opinię Komisji Nadzoru Finansowego, o której mowa w ust. 3, stanowi wypełnienie warunków, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe albo art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej.

5. Umowa, o której mowa w ust. 3, w szczególności:

1) zapewnia ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych odpowiedni wpływ na politykę finansową instytucji finansowej, w tym udział wyznaczonych przez niego przedstawicieli w organach instytucji finansowej;

2) określa sposób obliczenia ceny obejmowanych akcji, warunki emisji obligacji instytucji finansowej lub bankowych papierów wartościowych, w tym termin ich zapadalności, cenę emisyjną i oprocentowanie;

3) określa wysokość udzielonej gwarancji;

4) wskazuje cele wykorzystania środków pochodzących z emisji akcji, obligacji instytucji finansowej lub bankowych papierów wartościowych;

5) określa ograniczenia w zakresie wypłaty dywidendy bądź nadwyżki bilansowej;

6) określa ograniczenia w zakresie polityki płacowej wobec członków organów instytucji finansowej oraz kadry kierowniczej;

7) wskazuje obowiązek niezwłocznego dostosowania przepisów statutu i regulacji wewnętrznych instytucji finansowej, w celu uwzględnienia emisji akcji, obligacji instytucji finansowej lub bankowych papierów wartościowych oraz postanowień umowy gwarancji;

8) określa sposób rozliczenia straty instytucji finansowej za okresy ubiegłe.

6. Minimalna wysokość oprocentowania obligacji, o których mowa w ust. 5 pkt 2, nie może w stosunku rocznym być niższa niż dwukrotność wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego.

7. Odmowa udzielenia gwarancji nie stanowi podstawy roszczeń instytucji finansowej ani osób trzecich wobec Skarbu Państwa.

Art. 7. 1. Zwiększenie funduszy własnych w wyniku wykonania gwarancji następuje z dniem objęcia akcji, obligacji instytucji finansowej lub bankowych papierów wartościowych przez Skarb Państwa. Przepisu art. 441 § 4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych nie stosuje się.

2. Prawa z objętych przez Skarb Państwa akcji, obligacji instytucji finansowej oraz bankowych papierów wartościowych, o których mowa w art. 5 ust. 2, wykonuje minister właściwy do spraw instytucji finansowych.

3. W przypadku gdy instytucja finansowa wypłaca akcjonariuszom dywidendę, akcje objęte przez Skarb Państwa w wyniku wykonania gwarancji są uprzywilejowane w zakresie dywidendy i przyznają:

1) w pierwszym roku, za który Skarbowi Państwa przysługuje prawo do dywidendy – dwukrotność,

2) w drugim roku, za który Skarbowi Państwa przysługuje prawo do dywidendy – trzykrotność,

3) w trzecim i następnych latach, za które Skarbowi Państwa przysługuje prawo do dywidendy – czterokrotność

– dywidendy przeznaczonej do wypłaty akcjonariuszom uprawnionym z akcji nieuprzywilejowanych.

Art. 8. W przypadku wykonania umowy gwarancji minister właściwy do spraw instytucji finansowych może wystąpić do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o ustanowienie kuratora nadzorującego wykonanie programu naprawczego.

Art. 9. 1. W przypadku gdy instytucja finansowa nie wywiązuje się z warunków umowy gwarancji, Skarbowi Państwa przysługuje prawo do:

1) złożenia wniosku do Komisji Nadzoru Finansowego o ustanowienie zarządu komisarycznego;

2) przedłożenia posiadanych akcji do umorzenia;

3) przedłożenia posiadanych obligacji instytucji finansowej lub bankowych papierów wartościowych do przedterminowego wykupu;

4) przejęcia instytucji finansowej, o którym mowa w art. 14 ust. 1.

2. Umorzenia akcji, przedterminowego wykupu obligacji instytucji finansowej lub bankowych papierów wartościowych, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, dokonuje zarząd instytucji finansowej, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych.

Art. 10. 1. Do ustalenia ceny sprzedaży akcji instytucji finansowej objętych przez Skarb Państwa w wyniku wykonania gwarancji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.⁵⁾) w zakresie ustalenia ceny akcji w ramach prywatyzacji pośredniej, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli wykup akcji instytucji finansowej objętych przez Skarb Państwa w wyniku wykonania gwarancji następuje na podstawie uchwały walnego zgromadzenia o przymusowym wykupie akcji, cena akcji nie może być niższa niż iloczyn ceny nabycia tych akcji i współczynnika korygującego. Przepisu art. 418 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych nie stosuje się.

Art. 11. 1. Skuteczność gwarancji jest uzależniona od wniesienia przez instytucję finansową opłaty prowizyjnej od gwarancji.

2. Opłata prowizyjna jest naliczana od objętej gwarancją kwoty zobowiązania.

3. Opłata prowizyjna od gwarancji jest wpłacana na rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa prowadzony przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Art. 12. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, sposób wyznaczenia współczynnika korygującego oraz naliczania i pobierania opłaty prowizyjnej od gwarancji oraz wysokość tej opłaty, uwzględniając w szczególności:

- 1) uzależnienie wysokości opłaty prowizyjnej od okresu, na który udzielana jest gwarancja;
- 2) ryzyko związane z działalnością instytucji finansowej, będącej beneficjentem gwarancji;
- 3) ustalenie stawek opłaty prowizyjnej od gwarancji, której udzielenie nie stanowi pomocy publicznej w rozumieniu przepisów o pomocy publicznej.

Art. 13. Do gwarancji, o której mowa w niniejszej ustawie, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2003 r. Nr 174, poz. 1689, z późn. zm.⁶⁾), z wyjątkiem art. 31.

Rozdział 3

Przejmowanie przez Skarb Państwa instytucji finansowych

Art. 14. 1. W przypadku wystąpienia okoliczności grożących utratą wypłacalności instytucji finansowej Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, kierując się koniecznością zapewnienia stabilności krajowego systemu finansowego, może, w drodze decyzji, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego i Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, dokonać, w imieniu Skarbu Państwa, przejęcia takiej instytucji. Przejęcie instytucji finansowej następuje przez przymusowy wykup akcji od dotychczasowych akcjonariuszy przez Skarb Państwa.

2. Prezes Narodowego Banku Polskiego oraz Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego przekazują opinię w terminie dwóch dni od dnia doręczenia wniosku o wydanie opinii.

3. Akcjonariusze, których akcje podlegają przymusowemu wykupowi, powinni, w terminie dwóch tygodni od daty wydania decyzji, złożyć w spółce dokumenty akcji lub dowody ich złożenia do rozporządzenia spółki. Jeżeli akcjonariusz nie złożył dokumentu akcji w terminie, zarząd unieważnia ją w trybie art. 358 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych, a nabywcy wydaje nowy dokument akcji pod tym samym numerem emisyjnym.

4. Po uiszczeniu ceny wykupu, obejmującej również akcje, o których mowa w ust. 3, zarząd powinien niezwłocznie przenieść wykupione akcje na Skarb Państwa. Do dnia uiszczenia całej sumy wykupu akcjonariusze mniejszościowi zachowują wszystkie uprawnienia z akcji.

5. Do decyzji o przejęciu instytucji finansowej przepisów art. 10, art. 127 § 3 i art. 130 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.⁷⁾) nie stosuje się.

6. Decyzja o przejęciu instytucji finansowej jest natychmiast wykonalna.

7. Wystąpienie o opinię Komisji Nadzoru Finansowego stanowi wypełnienie warunków, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe oraz art. 35

ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej, oraz stanowi dokonanie zawiadomienia, o którym mowa w art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 235, poz. 1734 oraz z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 231, poz. 1547).

8. Do ustalenia ceny przymusowego wykupu akcji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji w zakresie ustalenia ceny akcji w ramach prywatyzacji pośredniej.

9. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych zbywa akcje instytucji finansowej po ustaniu okoliczności, o których mowa w ust. 1, jednak nie później niż w terminie trzech lat od objęcia akcji, w ramach trybu publicznego, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 1 – 4 i 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji. W ostatnim roku przed upływem zastrzeżonego terminu dopuszczalne jest jego przedłużenie przez Radę Ministrów o kolejny rok; przedłużenie można jednokrotnie ponowić.

10. Rada Ministrów może wyrazić zgodę na inny niż przewidziany w ust. 9 tryb zbywania akcji.

Art. 15. 1. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych może wystąpić do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o ustanowienie w instytucji finansowej przejętej przez Skarb Państwa zarządu komisarycznego.

2. Z dniem ustanowienia zarządu komisarycznego rada nadzorcza zostaje zawieszona, członkowie zarządu banku zostają odwołani z mocy prawa, a ustanowione wcześniej prokury i pełnomocnictwa wygasają. Na czas trwania zarządu komisarycznego kompetencje innych organów banku zostają zawieszane.

Art. 16. Członkom zarządu pełniącym funkcje przed przejęciem instytucji finansowej przysługuje odprawa w wysokości nie wyższej niż jednomiesięczne wynagrodzenie obliczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy.

Art. 17. Rozliczenia z akcjonariuszami przejętej instytucji finansowej prowadzi, w imieniu Skarbu Państwa, Bank Gospodarstwa Krajowego. Szczegółowe warunki rozliczeń i zasad finansowania określa umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

Art. 18. 1. Rozliczenia z tytułu wykonania gwarancji oraz rozliczenia, o których mowa w art. 17, następują w formie pieniężnej lub skarbowych papierów wartościowych.

2. Emisja skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, następuje z dniem zarejestrowania skarbowych papierów wartościowych w depozycie papierów wartościowych oraz w kwocie równej wartości nominalnej wyemitowanych papierów wartościowych.

Art. 19. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi przez wydanie listu emisyjnego warunki emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w art. 18, oraz sposób realizacji świadczeń z nich wynikających.

2. List emisyjny zawiera w szczególności:

- 1) datę emisji;
- 2) powołanie podstawy prawnej emisji;
- 3) jednostkową wartość nominalną;
- 4) walutę, w której może następować emisja, lub sposób określenia waluty emisji;
- 5) cenę lub sposób jej ustalenia;
- 6) stopę procentową lub sposób jej obliczania;
- 7) określenie sposobu i terminów wypłaty należności głównej oraz należności ubocznych;
- 8) datę, od której nalicza się oprocentowanie skarbowych papierów wartościowych tej emisji;
- 9) termin wykupu oraz zastrzeżenia w przedmiocie możliwości wcześniejszego wykupu.

Rozdział 4

Zmiany w przepisach obowiązujących i przepisy końcowe

Art. 20. Prawa z akcji instytucji finansowych, których akcje zostały nabyte w trybie art. 5 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1, wykonuje minister właściwy do spraw instytucji finansowych.

Art. 21. 1. Do emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ustawie, nie stosuje się przepisów art. 89, 90 i 94 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.⁸⁾).

2. Emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w niniejszej ustawie, nie wlicza się do limitów określonych w ustawie budżetowej.

3. Wartość nominalną zobowiązań z tytułu wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w niniejszej ustawie, zalicza się do długu Skarbu Państwa, zgodnie z ustawą z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

Art. 22. 1. Środki uzyskane z realizacji praw z akcji, obligacji instytucji finansowej i bankowych papierów wartościowych stanowią dochody budżetu państwa.

2. Środki ze sprzedaży, umorzenia lub wykupu akcji, obligacji instytucji finansowej lub bankowych papierów wartościowych stanowią przychody budżetu państwa.

3. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może, po zasięgnięciu opinii komisji sejmowej właściwej do spraw budżetu, w drodze rozporządzenia, dokonywać przeniesienia planowanych wydatków budżetowych między częściami i działami budżetu państwa w celu realizacji zadań wynikających z przepisów niniejszej ustawy.

Art. 23. Czynności cywilnoprawne dokonywane w trybie przepisów niniejszej ustawy nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od czynności cywilnoprawnych, z wyłączeniem zmian umów lub statutów spółek.

Art. 24. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.¹⁾) w art. 142 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie powstania straty bilansowej bądź groźby jej nastąpienia albo powstania niebezpieczeństwa niewypłacalności lub utraty płynności, zarząd banku niezwłocznie zawiadamia o tym Komisję Nadzoru Finansowego oraz przedstawia jej program postępowania naprawczego, zapewniając jego realizację.”.

Art. 25. Działania, o których mowa w art. 4 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1, mogą być podejmowane nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2010 r.

Art. 26. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

-
- ¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245, poz. 1775, z 2007 r. Nr 42, poz. 272 i Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 192, poz. 1179, Nr 209, poz. 1315 i Nr 231, poz. 1546 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.
- ²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 50, poz. 331, Nr 82, poz. 557, Nr 102, poz. 691 i Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 234, poz. 1571 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.
- ³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535, Nr 146, poz. 1546 i Nr 213, poz. 2155, z 2005 r. Nr 10, poz. 66, Nr 184, poz. 1539 i Nr 267, poz. 2252, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 208, poz. 1540 oraz z 2008 r. Nr 63, poz. 393, Nr 144, poz. 900, Nr 171, poz. 1056, Nr 214, poz. 1343 i Nr 223, poz. 1466.
- ⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 102, poz. 1117, z 2003 r. Nr 49, poz. 408 i Nr 229, poz. 2276, z 2005 r. Nr 132, poz. 1108, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 208, poz. 1540, z 2008 r. Nr 86, poz. 524, Nr 118, poz. 747, Nr 217, poz. 1381 i Nr 231, poz. 1547 oraz z 2009 r. Nr 13, poz. 69.
- ⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2055, z 2003 r. Nr 60, poz. 535 i Nr 90, poz. 844, z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 116, poz. 1207, Nr 123, poz. 1291 i Nr 273, poz. 2703 i 2722, z 2005 r. Nr 167, poz. 1400, Nr 169, poz. 1418, Nr 178, poz. 1479 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 107, poz. 721 i Nr 208, poz. 1532, z 2008 r. Nr 180, poz. 1109 oraz z 2009 r. Nr 13, poz. 70.
- ⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 123, poz. 1291, Nr 145, poz. 1535 i Nr 281, poz. 2785 oraz z 2005 r. Nr 78, poz. 684 i Nr 183, poz. 1538.
- ⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524 oraz z 2008 r. Nr 229, poz. 1539.
- ⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832, z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 i Nr 140, poz. 984, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112, Nr 209, poz. 1317, Nr 216, poz. 1370 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100.

UZASADNIENIE

Mając na uwadze ostatnie wydarzenia na rynkach finansowych, konieczne jest zapewnienie możliwości dokapitalizowania przez Skarb Państwa instytucji finansowych, które są zagrożone utratą płynności lub niewypłacalnością. Przedmiotowy projekt ustawy umożliwiłby natychmiastową reakcję na ww. zagrożenia przez udzielenie gwarancji Skarbu Państwa dokapitalizowania instytucji finansowych w formie objęcia ich akcji, obligacji lub bankowych papierów wartościowych, w odniesieniu do banków. W przypadku ustabilizowania się sytuacji instytucji finansowej (np. znalezienie nowych inwestorów) Skarb Państwa mógłby wycofać się z zaangażowania w taką instytucję.

Skutki finansowe kryzysu finansowego są trudne do oszacowania, a dane światowe dotyczących kryzysów wskazują na ich znaczną rozpiętość – od kilku do kilkudziesięciu procent PKB poszczególnych krajów. W sytuacji niepewności na rynkach finansowych wydaje się zatem celowe zwiększenie uprawnień Skarbu Państwa do przymusowego przejęcia przez Skarb Państwa instytucji finansowych, w których występują okoliczności grożące utratą wypłacalności. Przedmiotowy projekt ustawy umożliwiłby natychmiastową reakcję na ww. zagrożenia przez wykup akcji instytucji finansowej po cenie wynikającej z aktualnej wyceny. Do wyceny akcji w instytucjach finansowych zaproponowano przyjęcie rozwiązań analogicznych jak w przypadku wyceny prywatyzowanych spółek Skarbu Państwa na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.). W tym przypadku Skarb Państwa byłby zobligowany do wycofania się z zaangażowania w taką instytucję w terminie nieprzekraczającym trzech lat.

Ad art. 1.

W artykule tym określa się zakres przedmiotowy ustawy, tj. udzielanie przez Skarb Państwa gwarancji zwiększenia funduszy własnych instytucji finansowych oraz możliwość przejęcia przez Skarb Państwa instytucji finansowych.

Ad art. 2.

Artykuł definiuje siatkę pojęciową, którą posługuje się ustawa. Punkt pierwszy wyznacza zakres podmiotowy ustawy, tj. banki krajowe i krajowe zakłady ubezpieczeń, z wyłączeniem towarzystw ubezpieczeń wzajemnych (TWE). Charakter prawny TUV-ów, które ubezpieczają

swoich członków na zasadzie wzajemności, stoi w sprzeczności z udziałem w nich Skarbu Państwa. Ponadto w artykule tym są zdefiniowane pojęcia postępowania naprawczego, programu naprawczego oraz funduszy własnych.

Ad art. 3.

Artykuł ten opisuje procedurę uregulowaną w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.), w ramach której konieczne może okazać się zwiększenie funduszy własnych instytucji finansowej. Normatywny charakter przepisu polega na określeniu działań instytucji finansowej, które mogą być objęte gwarancją Skarbu Państwa. Ponadto przepis ten skraca terminy wynikające z ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.), dotyczące zapisywania się na akcje oraz wykonania prawa poboru.

Ad art. 4.

W artykule tym określa się instrument gwarancji, który może być wykorzystany do wsparcia instytucji finansowych mających trudności z dokapitalizowaniem. Warunkiem udzielenia gwarancji Skarbu Państwa, w przypadku emisji obligacji, jest spełnienie wymogów zobowiązania podporządkowanego bądź pożyczki podporządkowanej, o których mowa odpowiednio w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe oraz w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej. Ilekroć w ustawie jest mowa o obligacjach, rozumieć przez nie należy również obligacje zamienne. Przepis określa ponadto przesłanki realizacji gwarancji, która następuje, w przypadku gdy wyemitowane przez instytucję finansową akcje, obligacje lub bankowe papiery wartościowe w całości lub w części nie znajdują nabywców wśród dotychczasowych akcjonariuszy bądź udziałowców lub podmiotów trzecich. Maksymalna wysokość gwarancji nie może być wyższa niż kwota zwiększenia funduszy własnych określona w programie naprawczym.

Ad art. 5.

Artykuł ten określa faktyczne instrumenty dokapitalizowania, tj. objęcie przez Skarb Państwa akcji, obligacji lub bankowych papierów wartościowych wyemitowanych przez instytucję finansową. Ustawa różnicuje w tym zakresie wykonanie gwarancji, które może polegać bądź na objęciu obligacji czy bankowych papierów wartościowych bądź na objęciu akcji. W przypadku emisji akcji przez instytucję finansową, sytuacja Skarbu Państwa, jako gwaranta, zależy od liczby akcji objętych przez uczestników rynku. Jeżeli dotychczasowi akcjonariusze lub podmioty trzecie

obejmą co najwyżej 50 % emisji akcji, Skarb Państwa obejmuje pozostałą część emisji. Jeżeli natomiast dotychczasowi akcjonariusze lub podmioty trzecie obejmą więcej niż 50 % emisji akcji, Skarb Państwa obejmuje obligacje lub bankowe papiery wartościowe o wartości nominalnej stanowiącej różnicę wysokości gwarancji oraz wartości akcji objętych przez dotychczasowych akcjonariuszy lub podmioty trzecie.

Ad art. 6.

Przepisy tego artykułu stanowią, że minister właściwy do spraw instytucji finansowych będzie miał prawo do udzielenia – w imieniu Skarbu Państwa – gwarancji, na wniosek instytucji finansowej. Wniosek taki powinien zawierać w szczególności:

- 1) nazwę podmiotu,
- 2) przedmiot gwarancji,
- 3) wysokość wnioskowanej kwoty gwarancji,
- 4) informacje o aktualnej sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotu.

Przed wystawieniem gwarancji minister właściwy do spraw instytucji finansowych będzie zobligowany do zasięgnięcia opinii Komisji Nadzoru Finansowego oraz Prezesa Narodowego Banku Polskiego. Gwarancja będzie mogła być wystawiona na warunkach, które określają w szczególności:

- 1) zapewnienie ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych odpowiedniego wpływu na politykę finansową instytucji finansowej, w tym udział jego przedstawicieli w organach banku,
- 2) sposób obliczenia ceny obejmowanych akcji,
- 3) określenie wysokości udzielonej gwarancji,
- 4) cele wykorzystania środków pochodzących z emisji akcji lub pożytków z obligacji lub bankowych papierów wartościowych,
- 5) ograniczenia w zakresie wypłaty dywidendy lub nadwyżki bilansowej,
- 6) ograniczenia w zakresie polityki płacowej wobec organów instytucji finansowej oraz kadry kierowniczej,
- 7) obowiązek niezwłocznego dostosowania przepisów statutu i regulacji wewnętrznych instytucji finansowej, w celu uwzględnienia emisji akcji, obligacji instytucji finansowej lub bankowych papierów wartościowych oraz postanowień umowy gwarancji,
- 8) sposób rozliczenia straty finansowej za okresy ubiegłe.

Oprocentowanie obligacji obejmowanych przez Skarb Państwa nie może być niższe niż dwukrotność wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego.

Wyłączono także podstawę roszczeń instytucji finansowej, której odmówiono udzielenia gwarancji.

Ad art. 7.

Artykuł ten określa moment dokapitalizowania instytucji finansowej. Przepis ust. 3 przyznaje szczególne uprawnienie w zakresie dywidendy w stosunku do akcji objętych przez Skarb Państwa, które wzrasta wraz z okresem zaangażowania kapitałowego Skarbu Państwa.

Ad art. 8.

W przypadku realizacji gwarancji minister właściwy do spraw instytucji finansowych może wystąpić do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o ustanowienie kuratora nadzorującego wykonanie programu naprawczego.

Ad art. 9.

Artykuł ten określa sankcje dla instytucji finansowej w przypadku niewywiązywania się przez instytucję finansową z warunków umowy gwarancji. Skarb Państwa będzie miał w takim przypadku możliwość złożenia wniosku do Komisji Nadzoru Finansowego o ustanowienie zarządu komisarycznego, przedłożenia posiadanych akcji do umorzenia, przedłożenia posiadanych obligacji lub bankowych papierów wartościowych do przedterminowego wykupu bądź przejęcia instytucji finansowej.

Ad art. 10.

Ustalenie ceny sprzedaży akcji instytucji finansowej objętych przez Skarb Państwa w wyniku wykonania gwarancji będzie następowało w oparciu o przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji w zakresie ustalenia ceny akcji w ramach prywatyzacji pośredniej. Jeżeli natomiast wykup akcji instytucji finansowej objętych przez Skarb Państwa następowałby na podstawie uchwały walnego zgromadzenia o przymusowym wykupie akcji, cena akcji nie mogłaby być niższa niż iloczyn ceny nabycia tych akcji i współczynnika korygującego. Przepis zawiera ponadto wyłączenie stosowania art. 418 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych, przewidującego określone progi kapitału zakładowego, które wymagane są dla skuteczności podjętej uchwały.

Ad art. 11.

Skuteczność gwarancji będzie uzależniona od wniesienia opłaty prowizyjnej, która będzie naliczana od objętej gwarancją kwoty zobowiązania.

Ad art. 12.

Artykuł zawiera upoważnienie do wydania rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych określającego współczynnik korygujący oraz sposób naliczania i pobierania opłaty prowizyjnej od gwarancji oraz wysokość tej opłaty.

Ad art. 13.

Do instrumentu gwarancji określonego w niniejszej ustawie nie stosowałyby się przepisów ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2003 r. Nr 174, poz. 1689, z późn. zm.), z wyłączeniem artykułu 31 dotyczącego limitu poręczeń i gwarancji przewidzianego w ustawie budżetowej.

Ad art. 14.

Artykuł ten stanowi podstawę do przejęcia przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, który powinien kierować się zapewnieniem stabilności krajowego systemu finansowego, instytucji finansowych w przypadku wystąpienia okoliczności grożących utratą wypłacalności takiej instytucji. Przejęcie takie następowałoby w drodze decyzji administracyjnej Rady Ministrów za odszkodowaniem (przymusowym wykupem) – po cenie wynikającej z aktualnej wyceny. Wywłaszczeni akcjonariusze będą zobligowani do złożenia w spółce dokumentów akcji w terminie dwóch tygodni od daty wydania decyzji. Ponadto przepis zawiera wyłączenia niektórych postanowień ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), tj. czynnego udziału stron w postępowaniu, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz suspensywności decyzji administracyjnej. Decyzja o przejęciu instytucji finansowej byłaby natychmiast wykonalna.

Minister właściwy do spraw instytucji finansowych będzie zobowiązany do zbycia przejętych akcji instytucji finansowej po ustaniu zagrożenia, jednak w terminie nieprzekraczającym trzech lat od ich objęcia. Powyższy termin może być przedłużony o maksymalnie dwa lata, co wymagać będzie zgody Rady Ministrów.

Ad art. 15.

Artykuł ten upoważnia ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do złożenia wniosku do Komisji Nadzoru Finansowego o ustanowienie zarządu komisarycznego. Ponadto określa zakres ograniczeń wprowadzonych w przejętej instytucji finansowej. W przypadku ustanowienia zarządu komisarycznego przejąłby on czasowo dotychczasowe kompetencje wszystkich organów przejętej instytucji finansowej.

Ad art. 16.

Członkom zarządu przejętej instytucji finansowej pełniącym funkcje przed przejęciem instytucji finansowej przysługiwałaby odprawa w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia, obliczonego jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy.

Ad art. 17.

Wszelkie rozliczenia z dotychczasowymi akcjonariuszami przejętej instytucji finansowej, w tym zapłata za przymusowo wykupywane akcje, byłyby prowadzone przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Ad art. 18 i 19.

Artykuły określają formę finansowania rozliczeń, które będą mogły następować poza formą gotówkową również w drodze skarbowych papierów wartościowych. Ponadto przepis zawiera obligatoryjne elementy listu emisyjnego.

Ad art. 20.

Przepis tego artykułu określa, iż organem uprawnionym do wykonywania praw z akcji instytucji finansowych nabytych w trybie określonym w ustawie jest minister właściwy do spraw instytucji finansowych.

Ad art. 21 i 22.

W celu zapewnienia natychmiastowego pozyskania środków na finansowanie instrumentów przewidzianych w ustawie, niezależnie od limitów przyjętych w ustawie budżetowej projekt ustawy przewiduje wyłączenie emisji skarbowych papierów wartościowych z limitów przyjętych w ustawie budżetowej oraz brak konieczności stosowania procedur emisji skarbowych papierów wartościowych określonych w ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.). Skarbowe papiery wartościowe będą wliczane do limitów

zadłużenia Skarbu Państwa, jednak zaproponowane rozwiązania gwarantują podejmowanie natychmiastowych działań w celu zapobieżenia negatywnym zjawiskom na rynku finansowym. Trzeba zaznaczyć, że ograniczenia w zakresie maksymalnej wysokości państwowego długu publicznego będą obowiązywać w przypadku zadłużenia powstałego na podstawie przedmiotowej ustawy. Minister Finansów będzie bowiem podejmował decyzje w zakresie udzielania gwarancji dla instytucji finansowych, dysponując wiedzą o limitach zadłużenia przyjętych w ustawie budżetowej. Zatem łączne zadłużenie (z tytułu limitów ustawy budżetowej oraz przedmiotowej ustawy) nie będzie mogło przekroczyć 60 % Produktu Krajowego Brutto. W przypadku przekroczenia zadłużenia sektora finansów publicznych, niezależnie od jego źródła, rozwiązania budżetowe będą podlegać procedurom ostrożnościowym i sanacyjnym przewidzianym w przepisach ustawy o finansach publicznych.

Przepis art. 22 ust. 3 umożliwiłby dokonywanie przeniesień wydatków budżetowych między częściami i działami budżetu państwa w celu realizacji w celu realizacji zadań wynikających z przepisów niniejszej ustawy. Dotyczyłoby to głównie odsetek nieprzewidzianych w budżecie państwa. Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych stanowi, że wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa dokonywane są przed innymi wydatkami budżetu państwa. Uzasadnieniem dla rozwiązania, że wypłaty stanowią wydatek budżetu, jest gwarancyjny charakter zobowiązania Skarbu Państwa.

Ad art. 23.

W artykule tym wprowadza się przepisy pozwalające na zwolnienie pewnych kategorii czynności, podejmowanych w celu wykonania ustawy z opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych. Zaproponowane rozwiązanie jest zgodne z przepisami dyrektywy Rady nr 2008/7/WE z dnia 12 lutego 2008 r. dotyczącej podatków pośrednich od gromadzenia kapitału, implementacja której została zrealizowana ustawą z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. Nr 209, poz. 1319).

Ad art. 24.

Artykuł ten wprowadza doprecyzowanie art. 142 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, przez dodanie zwrotu „utrata płynności”.

Ad art. 25.

Artykuł ten wprowadza ograniczony zakres czasowy działań, które mogą być podejmowane na gruncie ustawy, tj. nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2010 r., jednak zawarte umowy dotyczące gwarancji będą obowiązywać również po tej dacie, aż do ich wykonania lub rozwiązania.

Ad art. 26.

Termin wejścia w życie ustawy powinien być – ze względu na wagę poruszanych w ustawie zagadnień – najkrótszy z możliwych, tj. z dniem wejścia w życie ustawy, co nie narusza postanowień art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449) oraz zasad demokratycznego państwa prawnego.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływał akt normatywny

Projekt ustawy może oddziaływać na Skarb Państwa, Komisję Nadzoru Finansowego, Narodowy Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego oraz instytucje finansowe.

2. Wpływ aktu normatywnego na dochody i wydatki sektora finansów publicznych

W przypadku konieczności wykorzystania narzędzia proponowanego w projekcie ustawy może to pociągnąć za sobą wydatkowanie środków budżetowych. W wariantcie pesymistycznym realizacja dokapitalizowania na dużą skalę mogłaby wymagać zmiany ustawy budżetowej przez np. zwiększenie deficytu. Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539) wpływy z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych stanowią źródło dochodów własnych gminy. Takie wyłączenie nie spowoduje uszczuplenia dochodów własnych gminy, gdyż ewentualne nałożenie obowiązku podatkowego byłoby dodatkowym dochodem gmin. Ponadto ograniczenie czasowe możliwości stosowania ustawy nie powinno negatywnie wpłynąć na sytuację finansową gmin.

3. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projekt ustawy może pozytywnie oddziaływać na rynek finansowy, zwłaszcza bankowy, a pośrednio na sektor przedsiębiorstw niefinansowych i gospodarstw domowych. Umożliwienie podejmowania przez Ministra Finansów działań w celu zażegnania ryzyka utraty płynności lub niewypłacalności może spowodować zwiększenie zaufania do instytucji finansowych.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Projekt ustawy ma na celu zapobieżenie destabilizacji systemu finansowego, a co za tym idzie – gospodarki kraju, co pośrednio może mieć wpływ na rynek pracy, umożliwiając utrzymanie poziomu zatrudnienia w instytucjach finansowych korzystających z instrumentu wsparcia

zaproprowanego w niniejszej ustawie. Pośrednio również uchronienie od upadłości banków zapobiegnie wystąpieniu negatywnych konsekwencji na rynku pracy, które mogłyby być spowodowane problemami przedsiębiorstw wywołanymi upadłością banków.

5. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej. Żaden z podmiotów zajmujących się działalnością lobbingową nie zgłosił, w toku prac legislacyjnych, zainteresowania niniejszym projektem.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Mikołaj Dowgiałewicz

Min. MD/356/09/DP/pk

Warszawa, dnia 13 lutego 2009 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o rekapitalizacji niektórych zagrożonych instytucji finansowych, wyrażona na podstawie art. 9 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494, z późn. zm.) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Mikołaja Dowgiałewicza

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo z dnia 09.02.2009 r. nr RM-10-23-09) pozwalam sobie zgłosić wyrazić opinię, że **projekt ten jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Jednocześnie pragnę zaznaczyć, iż projekt podlega konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym w trybie ustalonym w decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych. Ponadto, ponieważ projekt ustawy stanowi program pomocowy, musi on zostać notyfikowany Komisji Europejskiej, która dokona jego ostatecznej oceny co do zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Mikołaj Dowgiałewicz

Do wiadomości:

Pani Katarzyna Zajdel – Kurowska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW**

z dnia .

**w sprawie określenia współczynnika korygującego oraz naliczania i pobierania opłaty
prowizyjnej od gwarancji oraz wysokości tej opłaty**

Na podstawie art. 12 ustawy z dnia . o rekapitalizacji niektórych instytucji finansowych (Dz. U. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób wyznaczenia współczynnika korygującego;
- 2) sposób naliczania i pobierania opłaty prowizyjnej od gwarancji oraz wysokość tej opłaty.

§ 2. Określa się współczynnik korygujący obliczany według wzoru:

$$Wk = 1 + 2 R$$

gdzie:

Wk - współczynnik korygujący;

R - dwukrotność wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego.

§ 3. 1. Opłata prowizyjna od gwarancji, o której mowa w § 1 pkt 2, naliczana jest od kwoty określonej w art. 11 ust. 2 ustawy, zwanej dalej „kwotą zobowiązania”, i ustalana jest w oparciu o rating instytucji finansowej zgodnie z załącznikiem nr 1.

2. Jeżeli instytucja finansowa nie posiada ratingu, do ustalenia wysokości opłaty prowizyjnej stosuje się rating instytucji finansowej o podobnym profilu ryzyka z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W sytuacji gdy instytucja finansowa nie posiada ratingu oraz nie jest możliwe ustalenie opłaty prowizyjnej zgodnie z ust. 2, opłatę prowizyjną ustala się zgodnie z załącznikiem nr 2.

§ 4. Do sposobu naliczania i wysokości opłaty prowizyjnej od gwarancji, której udzielenie nie stanowi pomocy publicznej, w rozumieniu przepisów o pomocy publicznej, stosuje się § 3.

§ 5. 1. Opłata prowizyjna jest wnoszona, z zastrzeżeniem ust. 2, przed podpisaniem umowy gwarancji na rachunek, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy.

2. Opłata prowizyjna od gwarancji może być potrącona z pierwszej transzy kredytu i wniesiona na rachunek, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy, przez instytucję finansową.

3. Oplata prowizyjna od gwarancji wyrażonych w walutach obcych jest wnoszona w równowartości kwoty tej opłaty w złotych polskich, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu wniesienia opłaty.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

Załącznik nr 1

Tabela stawek prowizji (punkty bazowe)

Rating instytucji finansowej	Okres gwarancji		
	do 1 roku	1-3 lata	3-5 lat
Rating na poziomie inwestycyjnym	50	80	110
Rating na poziomie spekulacyjnym	90	120	150

Załącznik nr 2

Tabela stawek prowizji (punkty bazowe)

Okres gwarancji		
do 1 roku	1-3 lata	3-5 lat
70	100	130

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia jest konsekwencją przygotowania projektu ustawy *o rekapitalizacji niektórych instytucji finansowych*. Jednym z podstawowych narzędzi przewidzianych w ustawie jest gwarancja dokapitalizowania instytucji finansowych przez Skarb Państwa w formie objęcia ich akcji, obligacji lub bankowych papierów wartościowych. Gwarancja Skarbu Państwa udzielana będzie w formie umowy cywilnoprawnej zawieranej pomiędzy instytucją finansową, a Skarbem Państwa reprezentowanym przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych. Komercyjny charakter umowy wyraża się m.in. w jej odpłatności, w tym pobieraniu opłaty prowizyjnej. Opłata prowizyjna od udzielanej gwarancji zróżnicowana będzie w zależności od okresu jaki obejmuje oraz wyliczana w oparciu o rating instytucji finansowej odzwierciedlający ryzyko związane z jej działalnością. Jeżeli instytucja finansowa nie posiada ratingu wysokość opłaty prowizyjnej ustalana jest w oparciu o rating instytucji finansowej o podobnym profilu ryzyka. W przypadku gdy zastosowanie tej metody okazałoby się niemożliwe, opłata byłaby ustalana zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia, zawierającego sztywne określenie punktów bazowych.

Ponadto rozporządzenie określa sposób wyznaczenia współczynnika korygującego, który służyć będzie do ustalania ceny akcji instytucji finansowych, jeżeli ich wykup od Skarbu Państwa następowalby na podstawie uchwały walnego zgromadzenia o przymusowym wykupie akcji. Ich cena nie mogłaby być niższa niż iloczyn ceny nabycia tych akcji i współczynnika korygującego.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projekt ustawy może oddziaływać na Skarb Państwa oraz instytucje finansowe korzystające z instrumentu gwarancji.

Cel regulacji

Głównym celem regulacji jest realizacja przepisów ustawy *o rekapitalizacji niektórych instytucji finansowych* a także określenie współczynnika korygującego oraz naliczania i pobierania opłaty prowizyjnej od gwarancji oraz wysokości tej opłaty.

Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

W przypadku udzielania gwarancji przez Skarb Państwa, opłata prowizyjna wpłacana będzie na rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa prowadzony przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na rynek pracy.

Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Konsultacje społeczne

Projekt ustawy zostanie przekazany do konsultacji społecznych.